

§ 17. 1. Właściwi ministrowie wprowadzą ustalone w uchwale zasady organizacji rzeczoznawstwa po uprzednim organizacyjnym przygotowaniu uprawnionych jednostek państwowych i społecznych do zastosowania tych zasad, a w szczególności zapewnieniu warunków ich właściwej realizacji, nie później jednak niż po upływie 2 lat od daty wejścia uchwały w życie.

2. Do czasu wprowadzenia zasad organizacji rzeczoznawstwa określonych uchwałą obowiązują dotychczasowe przepisy.

§ 18. Przepisy uchwały dotyczące ministrów stosuje się odpowiednio do kierowników urzędów centralnych.

§ 19. 1. Tracą moc dotychczasowe przepisy dotyczące spraw unormowanych w uchwale, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

2. Pozostają w mocy przepisy:

- 1) dotyczące biegłych w postępowaniu sądowym oraz w sprawach inwalidztwa w postępowaniu rentowym,
- 2) dotyczące rzeczoznawców dokonujących kontroli towarów w obrocie handlu zagranicznego,

3) dotyczące biegłych księgowych, wpisanych na państwową listę biegłych księgowych, zawarte w uchwale nr 187 Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie rewizji finansowo-księgowej państwowych jednostek organizacyjnych (Monitor Polski z 1959 r. Nr 58, poz. 278; z 1961 r. Nr 87, poz. 370 i z 1962 r. Nr 61, poz. 290),

4) uchwały nr 355 Rady Ministrów z dnia 19 września 1958 r. w sprawie zapewnienia właściwej jakości towarów przeznaczonych na zaopatrzenie ludności (Monitor Polski Nr 77, poz. 450).

§ 20. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Plac, Ministrowi Finansów, właściwym ministrom i Prezesowi Głównej Komisji Arbitrażowej.

§ 21. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

202

UCHWAŁA Nr 179 RADY MINISTRÓW

z dnia 25 lipca 1967 r.

w sprawie zasad stosowania przepisów o czasie otwarcia placówek handlu detalicznego oraz zakładów gastronomicznych i usługowych w okresie sezonu w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych, w miejscowościach na szlakach turystycznych i w uzdrowiskach oraz o czasie pracy w sezonie pracowników zatrudnionych w tych placówkach i zakładach.

Na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o godzinach otwarcia placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności oraz o rozkładzie czasu pracy pracowników w nich zatrudnionych (Dz. U. Nr 13, poz. 56) Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwała, co następuje:

1. Przepisy o czasie otwierania i zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych w okresie sezonu w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych, na szlakach turystycznych i w uzdrowiskach.

§ 1. 1. Przepisy uchwały dotyczą:

- 1) miejscowości turystyczno-wypoczynkowych o znaczeniu międzynarodowym, ogólnokrajowym i regionalnym, z wyjątkiem miast wyłączonych z województw i miast będących siedzibą wojewódzkich rad narodowych,
- 2) spośród miejscowości turystyczno-wypoczynkowych innych niż wymienione w pkt 1 — jedynie miejscowości określonych przez prezydium powiatowych rad narodowych,
- 3) miejscowości nie określonych w pkt 1, 2 i 4, położonych na komunikacyjnych szlakach turystycznych, które stanowią etapowe punkty zaopatrzenia lub odpoczynku w turystyce,
- 4) miejscowości uznanych za uzdrowiska na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz. 150).

2. Wykazy:

- 1) miejscowości turystyczno-wypoczynkowych o znaczeniu międzynarodowym, ogólnokrajowym i regionalnym oraz zasady ustalania przez prezydium rad narodowych miejscowości turystyczno-wypoc-

zynkowych o znaczeniu lokalnym (miejscowym), a także

- 2) komunikacyjnych szlaków turystycznych o znaczeniu międzynarodowym, tranzytowym, ogólnokrajowym i regionalnym oraz zasady ustalania przez prezydium rad narodowych komunikacyjnych szlaków turystycznych o znaczeniu lokalnym (miejscowym)

określają przepisy, jakie wydaje Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki oraz form nadzoru w zakresie kultury fizycznej i turystyki nad instytucjami i organizacjami (Dz. U. Nr 38, poz. 224).

3. Prezydium powiatowych rad narodowych ustalają, które miejscowości położone na komunikacyjnych szlakach turystycznych podlegają przepisom uchwały zgodnie z ust. 1 pkt 3. W wykazach tych miejscowości nie zamieszcza się miast wyłączonych z województw i miast będących siedzibą wojewódzkich rad narodowych, których przepisy uchwały nie dotyczą.

§ 2. 1. W celu zaspokojenia w okresie sezonu turystyczno-wypoczynkowego, zwanego dalej „sezonem”, potrzeb osób przebywających na wczasach, turystów i kuracjuszy w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych, w miejscowościach położonych na szlakach turystycznych oraz w uzdrowiskach, prezydium właściwych dla tych miejscowości powiatowych rad narodowych określają:

- 1) datę rozpoczęcia i zakończenia sezonu,
- 2) rodzaje placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych, które powinny być czynne w dni powszednie, niedziele i dni świąteczne, oraz godziny

otwierania i zamykania tych placówek i zakładów przez wszystkie dni tygodnia w okresie sezonu.

2. W sprawach wymienionych w ust. 1 prezydya powiatowych rad narodowych działają po zasięgnięciu opinii zainteresowanych prezydentów gromadzkich (miejskich, osiedlowych) rad narodowych, przedsiębiorstw państwowych i organizacji spółdzielczych oraz w porozumieniu z wojewódzką komisją związków zawodowych.

3. Właściwe wydziały prezydentów powiatowych rad narodowych wymienionych w ust. 1 na podstawie ustaleń tych prezydentów (ust. 1), po zasięgnięciu opinii zainteresowanych przedsiębiorstw państwowych oraz organizacji spółdzielczych, społecznych i organizacji reprezentujących prywatne placówki handlu detalicznego, zakłady gastronomiczne i usługowe:

- 1) ustalają ilości placówek handlu detalicznego oraz zakładów gastronomicznych i usługowych, które powinny być czynne w okresie sezonu w dni powszednie, niedziele i dni świąteczne, z podziałem ilościowym na poszczególne przedsiębiorstwa i organizacje,
- 2) wyznaczają placówki handlu detalicznego oraz zakłady gastronomiczne i usługowe, należące do organizacji społecznych oraz do osób fizycznych, które powinny być czynne w okresie sezonu w dni powszednie, niedziele i dni świąteczne,
- 3) zobowiązują właściwe przedsiębiorstwa państwowe i organizacje spółdzielcze do wyznaczenia placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych, należących do tych przedsiębiorstw państwowych i organizacji spółdzielczych, które powinny być czynne w okresie sezonu w dni powszednie, niedziele i dni świąteczne.

2. Przepisy ogólne o czasie pracy.

§ 3. 1. Przedłużony w pewne dni czas pracy pracowników zatrudnionych w placówkach handlu detalicznego i zakładach usługowych, z wyjątkiem pracowników zatrudnionych w zakładach wymienionych w § 7, powinien być w czasie sezonu wyrównywany skróconym czasem pracy w inne dni lub dniami wolnymi od pracy, a w razie braku takich możliwości — opłacany według zasad określonych w niniejszej uchwale.

2. Za pracę przekraczającą 10 godzin na dobę oraz taką liczbę godzin, jaka wynika z pomnożenia 46 godzin przez liczbę tygodni w okresie rozliczeniowym określonym w ust. 3, przysługuje wynagrodzenie jak za pracę w godzinach nadliczbowych.

3. Przez okres rozliczeniowy rozumie się okres sezonu, jeżeli nie przekracza on 4 miesięcy. Jeżeli okres sezonu przekracza 4 miesiące, okresem rozliczeniowym jest okres każdych 13 tygodni oraz pozostała reszta tygodni i dni tego sezonu.

4. Rozliczenie z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych i wypłata należnego z tego tytułu wynagrodzenia powinny nastąpić bez zwłoki każdorazowo po zakończeniu okresu rozliczeniowego albo po rozwiązaniu umowy o pracę, jeżeli ulega ona rozwiązaniu przed upływem okresu rozliczeniowego.

5. Normę czasu pracy ustaloną na okres rozliczeniowy zgodnie z przepisami ust. 2 i 3 zmniejsza się w razie usprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy o taką liczbę godzin, jaka wynika z pomnożenia 8 godzin (w sobotę 6 godzin) przez liczbę pełnych dni nieobecności.

6. Za pierwsze dwie godziny przekraczające 10 godzin pracy na dobę przysługuje dodatek w wysokości 50%, a za dalsze godziny nadliczbowe oraz za godziny nadliczbowe przypadające na noc lub w niedziele i święta — w wysokości 100%.

7. Za godziny nadliczbowe przekraczające w okresie rozliczeniowym normę czasu pracy, ustaloną zgodnie z przepisami ust. 2, 3 i 5, a przepracowane w granicach 10 godzin na dobę, przysługuje dodatek w wysokości 50%.

8. Ogólna liczba godzin nadliczbowych (ust. 6 i 7) opłacanych z 50% dodatkiem nie może przekraczać liczby godzin wynikającej z pomnożenia liczby przepracowanych dni przez dwa, przy czym otrzymany iloczyn nie może być większy niż liczba dni roboczych w okresie rozliczeniowym pomnożona przez dwa. Za godziny przekraczające ten iloczyn przysługuje dodatek w wysokości 100%.

§ 4. 1. Za przepracowane niedziele i święta, za które pracownik nie otrzymał w ciągu 4 tygodni dni wolnych od pracy, przysługuje dodatek w wysokości 100% za każdą godzinę pracy.

2. W każdym razie pracownikowi należy zapewnić co najmniej jedną niedzielę na trzy tygodnie wolną od pracy.

§ 5. Wymiar przedłużonego czasu pracy oraz zasady zmianowości, skracania czasu pracy i udzielania dni wolnych od pracy, jak również stosowania przerw w pracy dla poszczególnych placówek i zakładów lub określonych kategorii pracowników ustala kierownictwo zakładu pracy w porozumieniu z radą zakładową (delegatem związkowym).

§ 6. 1. W umowie o pracę zawartej na okres sezonu trwającego nie dłużej niż 4 miesiące lub zawartej na okres krótszy można zastrzec, że przedłużony czas pracy będzie opłacany według zasad przewidzianych w art. 1 i art. 16 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. z 1933 r. Nr 94, poz. 734 z późniejszymi zmianami). Umowy takie nie mogą być przedłużane na okres przekraczający 4 miesiące.

2. Jeżeli pracownik, z którym zawarto umowę na zasadach określonych w ust. 1, otrzymuje na podstawie porozumienia stron czas wolny od pracy, liczba godzin nadliczbowych opłacanych w myśl przepisu ust. 1 ulega zmniejszeniu o liczbę godzin otrzymanego czasu wolnego.

3. Przepis ust. 2 stosuje się także do godzin pracy opuszczonych bez usprawiedliwienia.

3. Przepisy o czasie pracy w zakładach gastronomicznych i niektórych zakładach usługowych.

§ 7. 1. Przepisy § 3 i 4 nie dotyczą pracowników zakładów gastronomicznych i hotelarskich, w których przedłużony czas pracy w jednym dniu lub okresie jest wyrównywany w następnym dniu lub okresie dniem lub okresem wolnym od pracy.

2. W zakładach wymienionych w ust. 1 za pracę przekraczającą liczbę godzin, jaka wynika z pomnożenia 46 godzin przez liczbę tygodni w okresie rozliczeniowym, przysługuje wynagrodzenie jak za pracę w godzinach nadliczbowych. Za liczbę godzin nadliczbowych wynikającą z pomnożenia przepracowanych dni przez dwa przysługuje dodatek w wysokości 50%. Liczba tych godzin nie może przekraczać iloczynu wynikającego z pomnożenia liczby dni roboczych w okresie rozliczeniowym przez dwa. Za pozostałe godziny nadliczbowe przysługuje dodatek w wysokości 100%.

§ 8. Przepisy § 3 ust. 2—8 i § 4 ust. 1 oraz § 7 ust. 2 nie dotyczą pracowników zakładów usługowych, których wynagrodzenie za pracę składa się wyłącznie z prowizji.

4. Przepisy końcowe.

§ 9. 1. Zakłady pracy mogą udzielać pracownikom, z którymi została zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony i którzy pracowali z zachowaniem ciągłości pracy

przez okres co najmniej 8 miesięcy w placówkach handlu detalicznego, zakładach gastronomicznych i usługowych objętych uchwałą, urlopu bezpłatnego na okres po zakończeniu sezonu do rozpoczęcia następnego sezonu, jednakże na okres nie dłuższy niż 4 miesiące.

2. Bezpłatnego urlopu udziela się pracownikowi po wykorzystaniu przysługującego mu urlopu wypoczynkowego.

3. W okresie bezpłatnego urlopu pracownikom przysługuje:

- 1) pomoc lecznicza dla pracownika i członków jego rodziny w zakresie przysługującym pracownikom i członkom ich rodzin w myśl przepisów ogólnych,
- 2) zasiłki rodzinne.

4. Świadczenia, o których mowa w ust. 3, przysługują, jeżeli pracownik nie opuścił w okresie sezonu ani jednego dnia pracy bez usprawiedliwienia.

5. Zasiłki rodzinne wypłaca w obowiązujących terminach zakład pracy, który udzielił pracownikowi bezpłatnego urlopu.

6. Jeżeli w danej miejscowości w ciągu roku występują dwa lub więcej sezony, dopuszczalne jest udzielenie urlopu bezpłatnego na zasadach określonych w ust. 1—4 po czterech miesiącach pracy, jednakże na okres nie dłuższy niż 2 miesiące w każdym wypadku.

§ 10. Przepisy uchwały dotyczące prezydów powiatowych rad narodowych stosuje się odpowiednio do prezydów miejskich rad narodowych w miastach stanowiących powiaty miejskie.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 20 lipca 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

203

UCHWAŁA Nr 186 RADY MINISTRÓW

z dnia 25 lipca 1967 r.

w sprawie ryczałtów za noclegi w podróżach służbowych.

W celu odciążenia bazy noclegowej w hotelach w okresach i miejscowościach o szczególnym nasileniu ruchu turystycznego, dla uzyskania doświadczenia w tym zakresie, uchwała się, na okres od dnia 1 sierpnia do dnia 30 września 1967 r., co następuje:

§ 1. 1. Ustala się następującą wysokość ryczałtów za każdy nocleg poza zwykłym miejscem służbowym w okresie podróży służbowej lub delegacji:

- 1) 90 zł — w Warszawie i Krakowie,
- 2) 70 zł — w Gdańsku, Gdyni, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Lublinie, Olsztynie, Poznaniu, Sopocie, Świnoujściu, Szczecinie, Wrocławiu, Zakopanem i Zgorzelcu,
- 3) 50 zł — w Cieszynie, Częstochowie, Elblągu, Kudowie, Polanicy i Toruniu,
- 4) 40 zł — w Jeleniej Górze, Giżycku, Mikołajkach, Międzyzdrojach, Ostródzie, Ślubicach, Słupsku i Szklarskiej Porębie.

2. Upoważnia się Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej i Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki do wprowadzenia w drodze zarządzenia zmian w zakresie miejscowości wymienionych w § 1.

§ 2. 1. Na okres obowiązywania uchwały zawieszają się uprawnienia osób delegowanych do miejscowości wymienionych w § 1 do rozliczania kosztów noclegów na podstawie rachunków. Wypłacanie ryczałtów za noclegi nie wymaga odrębnego udokumentowania. Jeżeli jednak pracownik miał możliwość korzystania z noclegu w służbowym domu noclegowym, należy zamiast ryczałtów za noclegi zwrócić koszt noclegu w służbowym domu noclegowym.

2. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do osób wymienionych w zdaniu pierwszym § 27 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 lipca 1948 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. Nr 38, poz. 279 z późniejszymi zmianami).

3. Przepisy ust. 1 nie mają również zastosowania do osób towarzyszących delegacjom zagranicznym.

4. W wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych koniecznością wykonywania szczególnie ważnych czynności, kierownik jednostki zlecającej podróż służbową, za zgodą właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) albo przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa), może zezwolić na rozliczenie kosztów noclegów w hotelu w pokoju jednoosobowym na podstawie rachunku. Zezwolenie nie może dotyczyć hoteli kategorii „S” i kategorii „I”, chyba że w danej miejscowości nie ma innego hotelu poza hotelem kategorii „I”.

§ 3. 1. W miarę wolnych miejsc, których obsadzenie przez turystów przez dłuższy czas nie jest przewidziane, hotele znajdujące się w miejscowościach wymienionych w § 1 mogą świadczyć usługi noclegowe pracownikom odbywającym podróż służbową lub delegację za cenę nie przewyższającą wysokości ryczałtów określonych w § 1.

2. Minister Gospodarki Komunalnej i Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki wydadzą wspólne szczegółowe wytyczne w sprawie świadczenia usług w wypadkach określonych w ust. 1.

§ 4. Dotychczasowy system rozliczania kosztów noclegów w podróżach służbowych i delegacjach do miejscowości nie wymienionych w § 1 pozostaje bez zmian.

§ 5. 1. Zobowiązuje się ministrów (kierowników urzędów centralnych) oraz przewodniczących prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) do złożenia Komitetowi Pracy i Płac w terminie do dnia 15 października 1967 r. sprawozdań z wyników realizacji niniejszej uchwały. Wzór sprawozdania wraz z terminami dla przedsiębiorstw i jednostek nadrzędnych ustali Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Ministrem Finansów, Ministrem Gospodarki Komunalnej, Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fi-